

Asettamispäätös

15.2.2024

VN/34745/2023

VN/34745/2023-OKM-8

Jakelussa mainituille

Opetushallinnon digitaalisten palveluiden ja tietojoh- tamisen johto-, ohjaus- ja koordinaatioryhmien asetta- minen

Tausta

Opetushallinnon tietojohdantamista ja digitalisaatiota on edistetty viime vuosina määrätietoisesti. Digitaalisten palveluiden, tietojärjestelmien, tietovarantojen ja tilastotuotannon kehittämistä on ohjattu ja koordinoitu vaihtelevin tavoin ohjausryhmissä ja yhteistyöryhmissä.

Eri koulutusasteita ja koulutuksen nivelvaiheita palvelevia Opetushallituksen palveluita on kehitetty vastuullisten opetus- ja kulttuuriministeriön koulutusosastojen ohjauksessa ja myös osastojen yhteistyönä. 2010-luvun alkupuolelta lähtien yhteistyömuoto oli koulutusosastojen ja Opetushallituksen yhteiset säännölliset tapaamiset ja vuodesta 2021 alkaen Opetushallituksen tulossopimuksen liitteessä kuvattu hallintamalli ja sen mukaiset johtoryhmä ja koordinaatioryhmä.

Opetushallinnon tilastopalvelu Vipusen kehittämisen ohjaus on tapahtunut Vipusen yhteistyöryhmissä ja sen jaostoissa (VN/6197/2020). Tietovirtojen koordinaatiota varten on toiminut tietovirta- ja sanastotyön koordinaatioryhmä (VN/6492/2020). Näiden ryhmien määräaika päättyi 31.12.2023.

Viimeisten vuosien aikana käyttöön on tullut uusia tapoja käyttää ja tuottaa tilastoluonteista tietoa (mm. Tilastokeskuksen tutkijapalvelu FIONA ja Datahuone), mutta näitä ei ole systemaattisesti huomioitu tiedon tuottamisen koordinaatiossa ja kehittämisessä.

Opetushallituksen tekemä koulutustarpeiden ennakointityön ohjaus on tapahtunut vaihtelevin tavoin muun muassa määräaikaississa työryhmissä, joiden tehtävänä on ollut tuottaa ennakointiraportti. Opetushallitus kehittää digitalisoi parhaillaan ennakointiprosessia ja ennakointitiedon julkaisua ja ennakointitietoa julkaistaan jatkossa Vipunen –portaalissa.

Opetus- ja koulutussanaston (OKSA) kehittäminen aloitettiin vuonna 2010 ja sanastosta on tähän mennessä julkaistu kaksi laitosta. Sanaston kehittäminen ja ylläpitäminen jatkuu.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen yhteisesti valmistelemat *Kasvatuksen ja koulutuksen digitalisaation linjaukset 2027* julkaistiin huhtikuussa 2023. Tavoitteena on, että Suomi on maailman johtava kestävä digitalisaation kehittäjä ja hyödyntäjä kasvatuksessa, opetuksessa ja koulutuksessa vuonna 2027. Digitaalisten palveluiden kehittäminen, tietovarannot ja tiedolla johtaminen kietoutuvat monin tavoin yhteen.

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Opetus- ja kulttuuriministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 29
00023 Valtioneuvosto

Meritullinkatu 10
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 135 9335
+358 9 135 9335

kirjaamo.okm@gov.fi

Sivistyshallinto uudistuu 2026 alkaen. Sivistyshallinnon uudistamishankkeessa tarkastellaan digitalisaation edistämistä koko opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan laajuisesti. Opetushallinnon digitalisaation edistämisen ja tietovarantojen kehittämisen tulee olla linjassa sivistyshallinnon uudistuvien toimintatapojen kanssa.

Tavoitteet

Opetushallinnon tietojohdamista ja opetushallinnon yhteisten digitaalisten palvelujen kokonaisuutta on tarkoituksenmukaista koordinoita ja ohjata kokonaisuutena. Ohjausrakenteilla edistetään tavoitteita, joita on asetettu opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisemassa *Kasvatuksen ja koulutuksen digitalisaation linjaukset 2027* – julkaisuissa. Julkaisussa on määritelty kaikkia koulutusasteita koskevia tavoitteita ja toimenpiteitä digitaalisille ratkaisuille ja tietoperustaiselle kehittämiselle.

Ohjausrakenteilla vahvistetaan johdon osallistumista kokonaisuuden hallintaan sekä huomioidaan aiempaa moninaisemmat mahdollisuudet tiedon tuottamiseen sekä kustannusten hallintaan.

Tavoitteena on muodostaa nykyistä parempi kokonaiskuva digitalisaation ja tietojohdamisen kokonaisuudesta sekä vahvistaa hyötyjen ja kustannusten välistä punnintaa ratkaisuja tehdessä.

Tiedolla johtamisen ja digitaalisten palveluiden ohjausrakenteiden uudistamisella pyritään rakentamaan, joissa voidaan:

- **Ylläpitää kokonaiskuva tietojohdamisen ja digitaalisten palveluiden tilasta**, olemassa olevista digitaalisista palveluista sekä tietosisällöistä, tietovirroista sekä palveluiden ja tiedon elinkaaresta. Digitaalisten palveluiden osalta kokonaiskuva kattaisi opetushallinnon, eli opetus- ja kulttuuriministeriön kasvatukseen, opetukseen ja koulutukseen liittyvät, Opetushallituksen, Ylioppilastutkintolautakunnan ja Karvin digitaaliset palvelut ja tietovarannot.
- **Ylläpitää kokonaiskuva opetushallinnon tietojohdamisen ja digitaalisten palveluiden kehittämistarpeista** siten, että keskeisillä toimijoilla ja sidosryhmillä on sama kuva havaituista kehittämistarpeista ja niiden käsittelystä
- **Priorisoida kehittämistarpeita** hallituksen tavoitteiden mukaisesti huomioiden strategiset linjaukset, lainsäädäntömuutosten aikataulu, olemassa olevien palveluiden ja tietojohdamisen elinkaaren vaihe sekä koulutusasteiden erilaiset tarpeet, ja ylläpitää priorisointiin perustuvaa kehittämisspolkua. Priorisoinnissa ja päätöksenteossa tulee huomioida kustannusvaihtokutukset lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.
- **Arvioida** kehittämistoimien vaikutuksia ennen päätöksiä
- **Koordinoida** valittujen toimenpiteiden toteutusta

Organisointi, tehtävät ja jäsenet

Opetus ja kulttuuriministeriö on tänään asettanut

- Opetushallinnon digitaalisten palveluiden ja tietojohdamisen johtoryhmän ja ohjausryhmän
- Opetushallinnon tietojohdamisen koordinaatioryhmän
- Opetushallinnon tietojärjestelmäkehityksen koordinaatioryhmän

Ryhmiä toimikausi on 15.2.2024-31.12.2025.

Samalla opetus- ja kulttuuriministeriö päättää valtakunnallisista opinto- ja tutkintorekistereistä annettussa laissa säädettyjen tietovarantojen, rekisterien ja palveluiden kehittämisen yhteistyöryhmän (VN/29092/2021) toimikauden ennen alkuperäistä määräaika, yhteistyöryhmän työ päättyy 15.2.2024.

Opetushallinnon digitaalisten palveluiden ja tietojohdamisen johtoryhmä ja ohjausryhmä

Ohjausryhmä kokoontuu vähintään neljä kertaa vuodessa. Ohjausryhmä kokoontuisi vähintään kerran vuodessa opetus- ja kulttuuriministeriön kansliapäälliköllä ja Opetushallituksen pääjohtajalla laajennetussa kokoonpanossa **johtoryhmänä**.

Johtoryhmä

- 1) Hyväksyy opetushallinnon yhteisten digitaalisten palveluiden ja digitaalisen infrastruktuurin kehittämisen tiekartan ja tarvittavat kehittämistä ohjaavat yhteiset arkkitehtuurit ja linjaukset.
- 2) Hyväksyy opetushallinnon tietojohdamisen kehittämisen tiekartan sekä tarvittavien kehittämistä ohjaavat linjaukset.

Ohjausryhmä

- 1) Ohjaa opetushallinnon yhteisten digitaalisten palveluiden ja digitaalisen infrastruktuurin kehittämisen tiekartan ja tarvittavien kehittämistä ohjaavien yhteisten arkkitehtuurien ja linjausten valmistelua ja seuraa niiden toteutumista.
- 2) Ohjaa opetushallinnon tietojohdamisen kehittämisen tiekartan sekä tarvittavien kehittämistä ohjaavien linjausten valmistelua ottaen huomioon sivistyshallinnon uudistuksessa 2030 tehtävät ratkaisut. Erityisesti laaditaan Vipusen ja sen tietöalustan kehittämisen pitkän aikavälin visio ja tiekartta.
- 3) Seuraa opetushallinnon digitaalisten palveluiden ja tietojohdamisen tilaa ja kehittämistä
- 4) Käsittelee Opetushallituksen vastuulla olevaan tietötuotantoon liittyvät vuosisuunnitelmat (erityisesti OPH:n ennakointityön suunnitelma)
- 5) Ohjaa osaltaan Opetushallituksen tulossopimukseen liittyvien digitaalisten palveluiden ja tietojohdamisen kehittämiseen liittyvien määrärahaehdotuksen laatimista koordinaatioryhmien tuella
- 6) Ohjaa Tilastokeskuksen tietöpalvelusopimuksen valmistelua ja Vipusen kehittämiseen liittyvän palvelunostosopimuksen valmistelua

Ohjausryhmän puheenjohtajana toimii ylijohtaja Petri Lempinen, OKM/LAMOS

Ohjausryhmän jäsenet:

- Erityisasiantuntija Liisi Hakalisto OKM/VAPOS
- Johtaja Minna Karvonen OKM/KUPO
- Johtaja Jonna Korhonen OKM/KTPO
- Opetusneuvos Kari Korhonen OKM/LAMOS
- Erityisasiantuntija Tomi Kytölä OKM/LAMOS
- Ylijohtaja Sirkku Linna OKM/KTPO
- Johtaja Paula Merikko OPH
- Ylijohtaja Eeva-Riitta Pirhonen OKM/VAPOS

Johtoryhmän jäseniä ovat ohjausryhmän jäsenten lisäksi

- Kansliapäällikkö Anita Lehikoinen, OKM (johtoryhmän puheenjohtaja)
- Pääjohtaja Minna Kelhä, OPH

Ohjaus- ja johtoryhmien sihteeristö

Ohjausryhmän ja johtoryhmien sihteeristön muodostavat.

- Erityisasiantuntija Liisi Hakalisto OKM/VAPOS
- Opetusneuvos Ilmari Hyvönen, OKM/KPE (tietöjohdamisen koordinaatioryhmän puheenjohtaja)
- Erityisasiantuntija Tomi Kytölä OKM/LAMOS (tietöjärjestelmäkehityksen koordinaatioryhmän puheenjohtaja)
- Tietöhallintojohtaja Erja Nokkanen OPH (tietöjärjestelmäkehityksen koordinaatioryhmän sihteeri)
- Yksikön päällikkö Päivi Pöyry-Lassila OPH (tietöjohdamisen koordinaatioryhmän sihteeri)

Sihteeristö valmistelee ohjaus- ja johtoryhmien kokoukset ja vastaa yhteistyössä koordinaatioryhmien ja Kasvatuksen, osaamisen, koulutuksen ja opetuksen kokonaisarkkitehtuuryöryöryhmän kanssa tehtävien 1 ja 2 mukaisten tiekarttojen ja muiden linjausasiakirjojen valmistelusta.

Opetushallinnon tietojärjestelmäkehityksen koordinaatioryhmä

- 1) Tukee ohjaus- ja johtoryhmien sihteeristöä opetushallinnon yhteisten digitaalisten palveluiden ja digitaalisen infrastruktuurin kehittämisen tiekartan sekä kehittämistä ohjaavien linjausten valmistelussa
- 2) Seuraa ja koordinoi Opetushallituksen digitaalisten palveluiden ja opetushallinnon tietovarantojen ja rekisterien kehittämistä sekä koordinoi tietovarantojen ja rekisterien tietosisältöjen laajentamista,
- 3) Tukee ohjausryhmää määrärahaehdotusten laatimisessa osana Opetushallituksen tulossopimusprosessia
- 4) Tekee yhteistyötä Opetushallinnon tietojohdamisen koordinaatioryhmän kanssa liittyen tietovarantoihin tiedolla johtamisen tietolähteinä ja tiedon laadun varmistamiseksi
- 5) Tekee muut ohjausryhmän määräämät tehtävät
- 6) Jos Opetushallituksen digitaalisen palvelun kehittämistä ei ole hankkeistettu, koordinaatioryhmä voi toimia kehittämisen ohjausryhmänä yhteisten ja yleiskäyttöisten palveluiden osalta ja ohjausryhmän niin linjatessa sovittaessa myös muiden palveluiden osalta

Koordinaatioryhmän puheenjohtajana toimii erityisasiantuntija Tomi Kytölä, OKM/LAMOS

Koordinaatioryhmän jäsenet

- Erityisasiantuntija Liisi Hakalisto, OKM/VAPOS
- Opetusneuvos Tomi Halonen, OKM/KTPO
- Erityisasiantuntija Outi Kivipelto, OPH
- Erityisasiantuntija Kaisa Kotomäki, OKM/VAPOS
- Yksikön päällikkö Pekka Matikainen, OPH
- Opetusneuvos Joonas Mäkinen, OPH
- Erityisasiantuntija Victor Nyberg, OKM/LAMOS
- Erityisasiantuntija Thomas Wikberg, Ylioppilastutkintolautakunta

Koordinaatioryhmän sihteerinä toimii tietohallintojohtaja Erja Nokkanen, OPH

Opetushallinnon tietojohdamisen koordinaatioryhmä

Koordinaatioryhmä

- 1) Tukee ohjaus- ja johtoryhmien sihteeristöä opetushallinnon tietojohdamisen tiekartan sekä kehittämistä ohjaavien linjausten valmistelussa.
- 2) Koordinoi Opetushallituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön tietotuotantoa mukaan lukien ennakointi sekä määrää tunnistamiaan tehtäviä alla kuvattujen jaostojen tehtäväksi
- 3) Koordinoi opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen, Tilastokeskuksen sekä muiden opetushallinnon luokituksia käyttävien sidosryhmien välisen luokitusyhteistyötä sekä koordinoi koulutuksen kansainvälisiä tietovirtoja ja tietovarantoratkaisuja
- 4) Toimii tilastopalvelu Vipusen ohjausryhmänä
- 5) Koordinoi Vipuseen liittyvän opetus- ja kulttuuriministeriön ja Opetushallituksen palvelunosotosopimuksen valmistelua sekä seuraa sopimuksen toteutumista organisoimalla tarvittavat laatupalaverit
- 6) Koordinoi opetus- ja kulttuuriministeriön, Opetushallituksen ja Tilastokeskuksen välisen tietopalvelusopimuksen valmistelua

- 7) Tekee yhteistyötä opetus- ja kulttuuriministeriön Tutkimuksen, ennakoinnin ja arvioinnin yhteistyöryhmän (VN/10789/2023) kanssa tietotuotannon koordinoimiseksi
- 8) Tekee yhteistyötä tietojärjestelmäkehityksen koordinaatioryhmän kanssa liittyen tietovarantoihin tiedolla johtamisen tietolähteinä ja tiedon laadun varmistamiseksi
- 9) Ohjaa ja koordinoi ryhmän alaisten jaostojen toimintaa
- 10) Tekee muut ohjausryhmän määräämät tehtävät

Koordinaatioryhmän puheenjohtajana toimii opetusneuvos Ilmari Hyvönen, OKM/KPE

Koordinaatioryhmän jäsenet

- Opetusneuvos Jukka Haapamäki, OKM/KTPO
- Erityisasiantuntija Liisi Hakalisto, OKM/VAPOS
- Opetusneuvos, ennakoinnin tiiminvetäjä Riku Honkasalo, OPH
- Erityisasiantuntija Pirjo Karhu, OPH
- Erityisasiantuntija Outi Kivipelto, OPH
- Opetusneuvos Kari Korhonen, OKM/LAMOS
- Kehittämispäällikkö Samuli Leveälähti, JOTPA
- Kehittämispäällikkö Riikka Orenius, OPH
- Asiantuntija Johannes Peltola, OKM/LAMOS
- Ryhmäpäällikkö Riikka Rautanen, Tilastokeskus
- Erityisasiantuntija Jari Rutanen, OKM/VAPOS
- Varajohtaja, yksikön johtaja Hannele Seppälä, Karvi

Ohjausryhmän sihteerinä toimii opetusneuvos, yksikön päällikkö Päivi Pöyry-Lassila, OPH

Ryhmän ja sen jaostojen työtä tuetaan CSC –tieteen tietotekniikan keskus Oy:ltä hankittavalla asiantuntijatyöllä. Ohjausryhmän pysyvänä asiantuntijana ja hallinnollisena sihteerinä toimii kehityspäällikkö Heini Manninen CSC:ltä.

Vipusen työjaosto

Asetetaan Vipusen työjaosto, joka

- 1) Vastaa Vipusen portaalin kehittämisen ja ylläpidon ohjauksesta
- 2) Vastaa Tilastokeskuksen ja Opintopolun aineistoihin perustuvien raporttien kehittämisestä ja ylläpidosta ja
- 3) Ylläpitää ja käsittelee uusien jatkuvien tietotarpeiden työjonoa
- 4) Hoitaa muita koordinaatioryhmän sille delegoimia tehtävänannon mukaisia tehtäviä.

Jaoston puheenjohtajana toimii Opetusneuvos Jukka Haapamäki opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Koordinaatioryhmä nimeää jaoston jäsenet. Kaikilla koordinaatioryhmän jäsenillä on oikeus osallistua jaoston kokouksiin.

Koskijaosto

Asetetaan Koskijaosto, jonka tehtävänä on

- 1) Valtakunnallisen opinto- ja tutkintorekisterin (Koski) tietojen raportoinnin kehittäminen ja ylläpito,
- 2) eHoks –raportoinnin kehittämien.

Koskijaoston puheenjohtajana toimii Pirjo Karhu Opetushallituksesta. Koordinaatioryhmä nimeää Koskijaoston jäsenet. Kaikilla koordinaatioryhmän jäsenillä on oikeus osallistua Koskijaoston kokouksiin.

Varhaiskasvatuksen jaosto

Asetetaan varhaiskasvatuksen jaosto, jonka tehtävänä on varhaiskasvatuksen tietovarannon (VAR-DA) tietojen raportoinnin kehittäminen ja ylläpito.

Varhaiskasvatuksen jaoston puheenjohtajana toimii erityisasiantuntija Liisi Hakalisto opetus- ja kulttuuriministeriöstä. Koordinaatioryhmä nimeää varhaiskasvatusjaoston jäsenet. Kaikilla koordinaatioryhmän jäsenillä on oikeus osallistua varhaiskasvatusjaoston kokouksiin.

Opetuksen ja koulutuksen sanastojaos

Asetetaan opetuksen ja koulutuksen sanastojaos, jonka tehtävä on

- 1) Koulutusjärjestelmän sanaston kehittämisestä ja ylläpidosta vastaaminen
- 2) Julkisen hallinnon sanastoyhteistyöhön osallistuminen

Sanastojaoksen puheenjohtajana toimii opetusneuvos Petri Haltia, OKM/KTPO, 31.12.2024 saakka.

Sanastojaoksen varapuheenjohtajat ja jäsenet:

- Opetusneuvos Minna Bálint, OKM/LAMOS
- Opetusneuvos Mervi Eskelinen, OKM/VAPOS
- Hallitusneuvos Anna Kankaanpää, OKM/LAMOS
- Opetusneuvos Katri Kuukka, OPH
- Erityisasiantuntija Tomi Kytölä OKM/LAMOS, varapuheenjohtaja
- Opetusneuvos Sanna Laiho, OPH
- Erityisasiantuntija Sofia Mursula, OPH
- Opetusneuvos Mika Puukko, OKM/VAPOS
- Erikoissuunnittelija Totti Tuhkanen, Turun yliopisto
- Opetusneuvos Erja Vitikka, OKM/VAPOS, varapuheenjohtaja

Jaoston sihteerinä toimii CSC-tieteen tietotekniikan keskus Oy:n asiantuntija.

Opetusministeri

Anna-Maja Henriksson

Hallintojohtaja

Jussi-Pekka Moisio

Jakelu

Opetushallitus
Tilastokeskus
Kansallinen koulutuksen arviointikeskus
Ylioppilastutkintolautakunta YTL
Jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskus, JOTPA

VN/34745/2023-OKM-8

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons:

Moisio Jussi-Pekka 91292294P

2024-02-15

Henriksson Anna-Maja 91308264V

2024-02-23